

125

Q. D. B. U.

AD

AVDIENDAS

DVAS

ORATIUNCULAS VALEDICTORIAS

IN

Gymnasio Merseburgensi

Die XXVI. Septemb. M DCC XV.

ab hora secunda post meridiem habendas

*Summos Misarum Martisburgensium Patronos,
Inspectores atque Fautores*

quo par est

CVLTV & RITV,

invitat

ERDMANN VHSE, Rector.

MERSEBURGI,

Literis CHRISTIANI GOTTSCHICKII, Typ. Aul.

Entium vel per transfennam qui aspe-
xit possessiones; non ignorabit, eas inter occur-
ere, quas eruditi *Pignorum Publicorum* insignire
consueverunt titulo, offensorum cum apud *Israë-*
litas, tum apud *Gentiles* atq; *Christianos*. Nec
hospitem quidem in historia sacra præterire puto eam in Pande-
ctis divinis tam decantatam *Arcam fœderis*, ceu pignus ejus fœ-
deris, quod cum populo Israëlítico ierat DEus, & Arcam Testa-
menti appellatam, quia erat publicum Testamentum seu Testi-
monium pacti inter DEum & homines fœderis, cui & digna tanto
pignore reverentia exhibita, ædes structa, templum destinatum,
custodia addita & ministri selecti ad laudes DEo coram ipsa dicen-
das; de Numinis sanctissimi eloqviis, quæ ipsum Judæis credide-
rat, aliisque sacris quam plurimis, gentis istius pignoribus, brevita-
tis studiosus in præsens tacebo. Non minus Gentilibus sua fuere
pignora publica; inter quæ mirum quantum claruit antiquissimum
illud Trojanorum *Palladium*, salutis Publicæ eorundem sigillum,
regiminisqve custos, ut *Suida* vocatur. Cælo id delapsum Scri-
ptores Ethnici passim prædicant, alii tamen, ut *Pausanias*, de eo
dubitant, Græci Historici Christiani pro figmento habent, veram
originem *Asio Mago* transcribentes. Posthac Romani idem sibi affe-
runt Imperiiqve statuerunt Pignus, dubii licet, quo autore qua-
veratione acceptum. Eorum alterum Imperii Pignus fuit *Ancile*, iti-
dem cœlitus, ut credebant, demissum. Ad orbis Ethnici Pignora refer-
tur quoq; *Diana Ephesina imago*, quam cælo delapsam esse, nonnulli
ex Act. xix, 35, colligunt; an vero Ephesi eam pro Salutis Pignore co-
luerint, de eo nihil certi constat. In Thracia ejusmodi Pignora Sa-
lutis sive Tutelaria avertendis Barbarorum invasionibus condita,
sed *Constantii Imperatoris* jussu sublata fuisse, ex *Olympiodoro* di-
scimus, *Vexillum Muhammedicum* huc imprimis spectat, quod Tur-
cæ perhibent *Gabrielem Angelum Muhammedi* in victoriarum si-
gnum attulisse, ideo & hodiernum in *Gazophylacio Constantinopo-*
litano custoditur, & in Publicis necessitatibus palam expositum om-
nes septennio majores ad arma sumenda obligat. Quanto in
pretio *Edeffæ* quondam fuerit *Servatoris nostri Imago*, dono à Do-
mino cum literis *Abgaro* missa (num vera, merito ambigitur) ne-
minem forte, historica primoribus duntaxat qui attigit labris, fu-
giet. Migrantibus ex Oriente in Occidentem succurret, in Hispa-
nia olim Regum Gothicorum tempore Pignorum loco habita fuisse
Arcem illam & *Arcam fatalem* *Toleti* custoditam, quippe qua clau-
sa saluum fore Hispanorum regimen, referata, idem concussum iri
creditum fuit, nec defuit, quod testatur historia, vulgatæ opinioni
eventus

eventus. In Gallia prædicantur tria de cælo missa Regni Gallici sem-
piterna Pignora, *Scutum Liliatum*, *Phiala Odorata* & *Vexillum splen-
didum*: Sed *Scutum Liliatum* & *Vexillum* seu *Auriflamma* nunc
fere in ipsa Gallia fide sua excidere, eaque nulla probati Scriptoris
niti autoritate fatentur Gallorum multi à partium studio alieni.
Phialam quod attinet, seu *Ampullam Remensem*, vti a loco cu-
stodiæ vocant, illa non alium quidem locum apud viros egregios
ipsoque veritatis amantes Gallos passim accepit, imo temporibus
Henrici IV. Galliarum Regis parum aberat, quin fides ipsi abro-
garetur omnis: attamen sub Ludovico XIII. publica autoritate re-
ducta, nummi que in ejus inaugurationem sparsi, quorum *Aversæ*
manus insculpta *Ampullam* e cælo porrigens, additis verbis: *Fran-
cis data munera cæli*; postea quoque inauguratione Ludovici XIV.
denuo veluti confirmata fuit. Angli Scotique *Lapidem*, cui Iaco-
bus Patriarcha olim indormisse dicitur, pro Pignore colunt ma-
jori quidem vulgi opinione, quam publica autoritate, attamen &
hac non profus nulla. *Danebrogæ* vexilli apud Danos cælitus de-
lapsi, adeoque Pignoris eorundem, rarior apud Historicos mentio,
quam tamen resuscitavit Serenissimus Danorum Rex Christianus
V. instaurato Equitum *Danebrogæ* ordine. Serenissimis Domi-
bus Austriacæ, Anhaltinæ & Sabaudicæ sunt peculiare Annuli,
quos ad instar pretiosissimorum custodiunt Pignorum. De *An-
nulo Austriaco* legimus apud *Lambecium Biblioth. Cas. L. I. f. 43. ex au-
ro*, quod Magi Christo obtulerunt, fabricatum, ejusque admi-
randam hanc fuisse virtutem, ut tempore belli oraculi instar consu-
leretur & victoriam insolito ac plus quam naturali splendore por-
tenderet, cumque altari impositum, cum Anno Domini MCCCXXIII.
coram Imp. Friderico, Imp. Rudolphi I. nepote, ante initium infeli-
cis illius prælii cum Imp. Ludovico Bavaro habiti, Sacra celebra-
rentur, ex omnium oculis evanuisse, ac tandem post multorum
annorum decursum in Austria repertum atque Alberto Contracto
redditum fuisse. De *Annulo Sabaudico* nos docet *Fabricius Origg.
Saxon. L. IV. f. 474.* Petrum Magnum, Comitem Sabaudicæ,
Agaunum adiisse, ut Martyrum Legionis Thebææ inspiceret mo-
numenta. *Ibidem*, inquit, *impetravit annulum Divi Mauriti, quo
in hunc diem pro insigni utuntur Duces Sabaudicæ. Nam quicumque
possidet eum, etiam Principatus possessione uti solet, jam solenni more
consuetudinis.* Anhaltino de *Annulo* narrantur sequentia: Princi-
pem Anhaltinam ex puerperio decumbentem solamque subinde
relictam vidisse aliquoties rubetam infra lectum prorepere & sub
mensa lecto appolita micas panis aliasque ciborum reliquias sol-
licite conquirere, cumque id sæpiuscule fieret, delectatam studio
animalculi panem trivisse, micasque ei sparsisse, quæ satiata deinde
ad

ad consuetum sub lecto diverticulum se receperit. Finitis a puer-
perio proximis septimanis solaque iterum Principe manente, fores
conclavis primo pulsatas, mox puellam ingressam, salutemque
Principi a rubeta, quam dominam suam dixit, precatam gratias
egisse pro cibo Dominae suae eo usque praebito, & una in redho-
stium eius manus obtulisse annulum futurae prosperitatis Do-
mus Anhaltinae, quam diu custodiretur, pignus futurum, additisq;
de arce certis temporibus diligentius custodienda monitis quibus-
dam discessisse; narrationes istae suis relicto sunt locis. Alia Re-
rumpublicarum Pignora recensere & temporis & chartae prohibet
angustia: Celebratissimi illius *Cornu Oldenburgici* aliqua adhuc
jacienda esset mentio, at de eo mei loco publice faciet verba in
patriam suam gratissimus civis, *Gottfried Bruhns, Fevera-Frisius*,
qui abhinc sesqui anni spatio e paternis aedibus optime educatus
literisque bene institutus ad nos missus, tantos indefessa diligentia
in studiis fecit progressus, ut nunc plurimum Reverendi Parentis
sui jussu e Gymnasio nostro Academiam optimo jure petere queat.
Mire profecto delectatus sum Juvenis istius, dum intra parietes
meos degit, vita & actionibus, quippe sine ullo monitore, sola
conscientia ductus, Dei perpetuo fuit reverentissimus, bonarum li-
terarum proborumque morum amantissimus, & paternorum
mandatorum cum cura observantissimus, Parentem suum opti-
mum ~~absentem~~ colendo tanquam sibi semper praesentissimum.
Annuat supremum Numen coeptis ejus benignissime, quo eadem
ad optatum pertingant scopum. Huic in perorando & Musis no-
stris valedicendo contingit socius *Friedrich Carl Melzer, Zoven-
kaviensis*, patriae suae aequae ac prior studiosissimus, inde & de *Cornu
Copiae terrarum Misnicarum* praesentibus Auditoribus dicere, eoq;
facto Scholam nostram suorum suavisu relinquere & ad Academica
studia sese accingere in animum induxit suum; Faxit Deus ter opti-
mus, ut labores ejus in Gymnasio nostro coepti felici cum succes-
su in Academia continerentur. Cum itaque hi duo Academiae
Candidati majori cum alacritate sint peroraturi, si habeant, qui ipso-
rum benignis auribus ac mentibus excipiant verba, omnes & sin-
gulos, qui rei nostrae Scholasticae aut cum cura praesunt, aut eidem
non invident, qua decet observantia & humanitate rogo, ut Actum
hunc valedictorium praesentia sua gravissima ne dedignentur.
Addent eo & dicturis & mihi animum, ut illi promptius loquantur,
ego pro exhibito hocce favore summo promptius inser-

viam. *Merseburgi, Die XXV. Septemb. Anni*

M DCC XV.